

Alex Grafix Galleria

*Aitoa taidetta kotiin
Kirjoja moneen makuun
Mariankatu 15, Lahti*

JANNE VALKEENIEMI

Suuri suomalainen menestysromaani
Kuukaudeksi luettavaa 35 eurolla
Netissä sujuvasti saatavilla
<https://www.jannevalkeeniemi.fi/tilaukset>

SYNAPTORI

14 - 7 - 6 - 1 = 0

Kasvatus valmistaa ihmisiä elämään. Monia taitoja nuori ihminen tarvitsee, ja niitä hänelle opettavat läheiset ja koululaitos. $14 - 7 - 6 - 1 = 0$ laskelmalla Suomi ei pärjää.

Mansikanviljely vaatii ammattiosaamista, pitkäjänteisyyttä ja jopa onnea sääolosuhteiden murjoessa. Keväällä 2020 korona-virus aiheutti mansikanviljelylle iskun. Ensin oli vaikea ymmärtää viruksen ja mansikanviljelyn yhteyttä. Työt viljelmillä tehdään yksittäin, ja tekijät ovat nuoria ja hyväkuntoisia. Ongelma piilee siinä, että työtä tekeviä ihmisiä ei Suomessa ole, ja ulkomailta ei saa tulla.

Nolla henkilöä

Mansikanviljelijä julkaisi kokemuksia suomalaisista poimijoista. Laaja haku tuotti 14 kiinnostunutta. 7 ilmaantui työpaikalle. Yhden työpäivän jälkeen 6 lopetti. 1 jäi poimimaan, ja kolmen päivän jälkeen hän lähti.

Mansikat maistuvat, mutta poiminta on rankkaa hommaa. Erityisen raskaalta se tuntuu, jos poimijalla ei ole kokemusta työn tekemisestä, ja kunto on huono. Aluksi lihakset kipeytyvät! Työpäivän jälkeen väsyttää niin, että ei jaksaa Netflixia katsoa. Tätä tuskaa nykynuori ei kestä.

Työ kuntoiluna

Kuulun viime vuosisadan sukupolveen, ja lapsesta saakka tein fyysisistä työtä.

Lääketieteen opiskelijana Sveitsissä tein kattoja ja betonielementtejä. Kun fyysinen työrupeama alkoi, paikat olivat viikon niin kipeät, että tuskin kävelemään pääsi. Se oli normaalia! Sitten elimistö sopeutui ja työt sujuivat.

Fyysiset arkityöt tarjoavat kuntoilua ilmaiseksi. Jopa ruoan laitto on kuntoilua, lihaharjoitusta käsivarsille ja jaloille. Auton käsinpesu on monipuolinen treeni. Mattojen tampaaminen, lumityöt, kävely, pyöräily... omakotitalossa asuminen, kasvimaan, ruohonleikkuu, koirailu, kerrostalon portaat...

Sisukkuus nolla

$14-7-6-1=0$ kertoo suomalaisesta sisusta enemmän kuin tutkimukset. Sisua löytyy historian kirjoista, runoista ja romaaneista.

Lasten kasvattaminen periksi antajiksi ja viihteen suurkuluttajiksi on megaluokan kansallinen moka. Vanhemmat ovat epäonnistuneet. Koululaitos on laiminlyönyt oppilaiden valmentamisen elämään. Miten tulevaisuudessa lälläriporukka pärjää, kun hemmottelu loppuu ja nuoret joutuvat koviin koetelemuksiin?

Synaptori nro 10/2020 sisältö

Pääkirjoitus
Ars moriendi
sivu 2

**30 kuvateosta
tuhoutui
tulipalossa**
30.4.2020
sivu 3

Lihavuus
sivu 4

**Aleksin
Kuvakulma**
Sirpa Lappalainen
sivu 5

**Priorisoinnissa
ei ole päästy
alkuunkaan**
sivu 6

**Paljon on sisältöä
yhdessä kuvassa**
sivu 6

**Juhlahetki
- vaaran paikka**
sivu 7

**Orwell, mies
tuonenkielojen
keskellä**
sivu 8

Pääkirjoitus

Ars moriendi

Keski-ajasta puhutaan usein ”pimeänä keskiaikana”... Keski-ajan alku ja loppu eivät ole tarkasti määriteltyjä, koska kaikki silloiset kulttuurit eivät muuttuneet samaan tahtiin, ja monet keskiaikaiset perinteet jatkuivat uudella ajalla.

Jyrki Joensuu, päätoimittaja.
jyrki.joensuu@synaptori.fi

Valoisa keskiaika

Keskiaikaa elettiin 500-luvulta 1400-luvulle. Päivät olivat silloin yhtä valoisia kuin nykyisin. Taiteet ja tieteet kukoistivat. Kirjallisuus oli rehevää, huumoria harrastettiin enemmän, hervotonta hauskuttelua vietettiin juhlissa. Syöminkien iloista ei tingitty. Ruoka-ainekset olivat moninaisia, eläimistä syötiin kaikki osat, ihan kaikki. Joitakin ikävyvyyksiä, kuten ruttoa lukuun ottamatta, olisi ollut mielenkiintoista elää keskiajalla.

Kirkko kukoisti kaikilla sektoreilla ja hallitsi jopa kuninkaiden toimintaa. Keski-aikaisten rakennusten pysyminen ehjinä todistaa rakennusteollisuuden laatua. Nykyään talon elinkaari on muutama kymmenen vuotta tai vähemmän.

Kirkko huolehti, että uskonasioita pohdittiin, ja niistä tehtiin tiedettä. Satoja uskomuksia kehitettiin, ja todellisuutta muokattiin luovasti. Keksittiin valtavasti uusia pötyhöpöjä, joista tuli kirkollisilla mahtikäskyillä ainoita totuuksia ja kaikkia alistavia käytäntöjä, esimerkiksi kiirastuli.

Kuolemansynnit

Keski-ajalla tunnettiin 7 kuolemansyntiä. Ahneus, himo ja niin edelleen eivät tappaneet kirjaimellisesti, vaan ne pilasivat ihmisen elämän erottamalla hänet jumalasta. Kuoleman hetkellä se kostautui!

Ennusteena oli sielun joutuminen helvettiin ruumiin kuollessa. Helvetin yksityiskohtaiset kuvaukset olivat helvetin kauheita! Helvetti oli ankarin pelote, joka tuki ihmisen pyrkimystä pysyä kaidalla, mahdollisimman vähäsyntisellä elämänpolulla.

Mutta toisaalta...

Keski-ajalla ihmisistä pidettiin huolta elämän pahimmilla hetkillä, silloin kun hän sairastui ja teki kuolemaa. Ei olisi tullut kuuloonkaan, että kuoleman lähestyessä ihminen jätetään yksin kärsimään ja pelkäämään, niin kuin hallituksen päätöksellä tehdään Suomessa vuonna 2020.

Ars moriendi, kuoleminen taito oli opasteksi, joka julkaistiin monina versioina keski-ajalla. Se oli nelivaiheinen oppisuunnitelma ja toimenpideohjelma, jonka johdonmukainen päämäärä oli auttaa ihmistä kuolemaan levollisesti. Hän ymmärsi elämänsä kulun, myönsi virheensä eli synnit, ja sai anteeksiannon katumalla ja rukoilemalla.

Pappi toimi kuoleman opettajana Ars moriendi käsi-kirjanaan. Kun pappi kutsuttiin kuolevan luokse, mikään ei saanut häntä estää hoitamasta tätä velvollisuuttaan. Meillä on opittavaa pimeän keski-ajan inhimillisyydestä ja armosta.

Ihmiselämän suuri tavoite on kuolema rauhallisesti ja tyytyväisenä. Tämä ei ole miksikään muuttunut keski-ajan jälkeen.

Keskiaikainen maailma oli täynnä perkeleitä, helvettiä ja vain kirkon tarjoamaa pelastusta. Aleksi Joensuun öljyväriteos

Palautetta ja ehdotuksia

Otamme mieluusti vastaan ehdotuksia kiinnostavista aiheista. Kestämme myös kritiikkiä, joka on aina tervetullutta, sillä se parhaiten auttaa **tekemään entistä parempia lehtiä**.

Emme julkaise viestien lähettäjän tietoja, paitsi jos hän erityisesti sitä haluaa. Synaptorin sähköpostiosoite löytyy lehdestä ja kerrataan tässä: jyrki.joensuu@synaptori.fi

Arkisto on kirjasto

Synaptorin kaikissa numeroissa on **juttuja, jotka ovat aina ajankohtaisia**, esimerkiksi Vaaran paikka-sarja, tai Yhden Euron kokki, tai Huolettomuusohjeet.

Synaptori.com etusivulta löytyy **arkisto**, ja sieltä klikkaamalla aikaisemmat Synaptorin numerot.

Lehden sivukoko on tarkoituksella A4. Kiinnostavan tekstin tulostaminen sopiviin tarkoituksiin onnistuu kätevästi.

Synaptori

Kahden viikon välein ilmestyvä maksuton nettijulkaisu. Poliittisesti riippumaton

Toimitus
Päätoimittaja Jyrki Joensuu
Käyntiosoite ja postiosoite
Alex Grafex Galleria
Mariankatu 15
15110 Lahti
jyrki.joensuu@synaptori.fi
Tulostetut Synaptorit 1-6/2019 1 euro/numero

Puupiiroksesta vedostettu grafiikan teos. 2019.

30 kuvateosta tuhoutui tulipalossa 30.4.2020

Kuvataiteilija Aleks Joensuu on Synaptorissa taidepalsta, Aleksin Kuvakulma. Tässä numerossa palstalla esittäytyy kuvataiteilija Sirpa Lappalainen.

Aleks on 25 vuoden aikana tehnyt suuren määrän kuvia eri tekniikoilla. Vakituiset lukijamme ovat monia kuvia nähneet Synaptorien kuvituksena.

Ainutlaatuisia tuhoutui

Keväällä 2020 Aleksilla on... oli näyttely Lammilla kukka- ja lahjatavaraliikkeessä, Kukkatalossa.

Aamuyöllä 30.4. syttyi tulipalo, joka tuhosi koko

kiinteistön.

Näytteillä olleet Aleksin 30 teosta paloivat. Niistä suurin osa oli yksilöllisiä grafiikan vedoksia, suuritöisiä, ainutlaatuisia mezzotintoja ja puupiiroksia. Palossa tuhoutui myös akvarelleja, joista isoin menetys on Satulinna vuodelta 2006. Sitä ei ole annettu myytäväksi aikaisemmin.

Aleksin Kuvakulman aiheena oli fauvismi Synaptorissa nro 3/2019. Kuvan hevosen juoksu päättyi tulipaloon.

Taiteilijan tunnelmia

Aleks kertoi vapunaattona: ”Tuntuu todella pahalta me-

nettää itselle läheisiä teoksia. Ainutlaatuisia ei mikään korvaa, enkä voi ajatella, että yrittäisin tehdä samat uudestaan. Harmittaa, kun iso työ-määrä on mennyt hukkaan, eikä kukaan voi enää näistä teoksista nauttia.”

”Onneksi onnettomuudessa kukaan ihminen ei loukkaantunut tai kuollut. Minun onnekseni olen 25 vuoden aikana tehnyt paljon kuvateoksia, ja tässä haverissa eivät ainokaiset tuhoutuneet.”

”Katson eteenpäin. Tulipalossa menetetyistä teoksista on kuvadokumentit olemassa. Niistä teemme printtejä, jotka asetamme näytteille

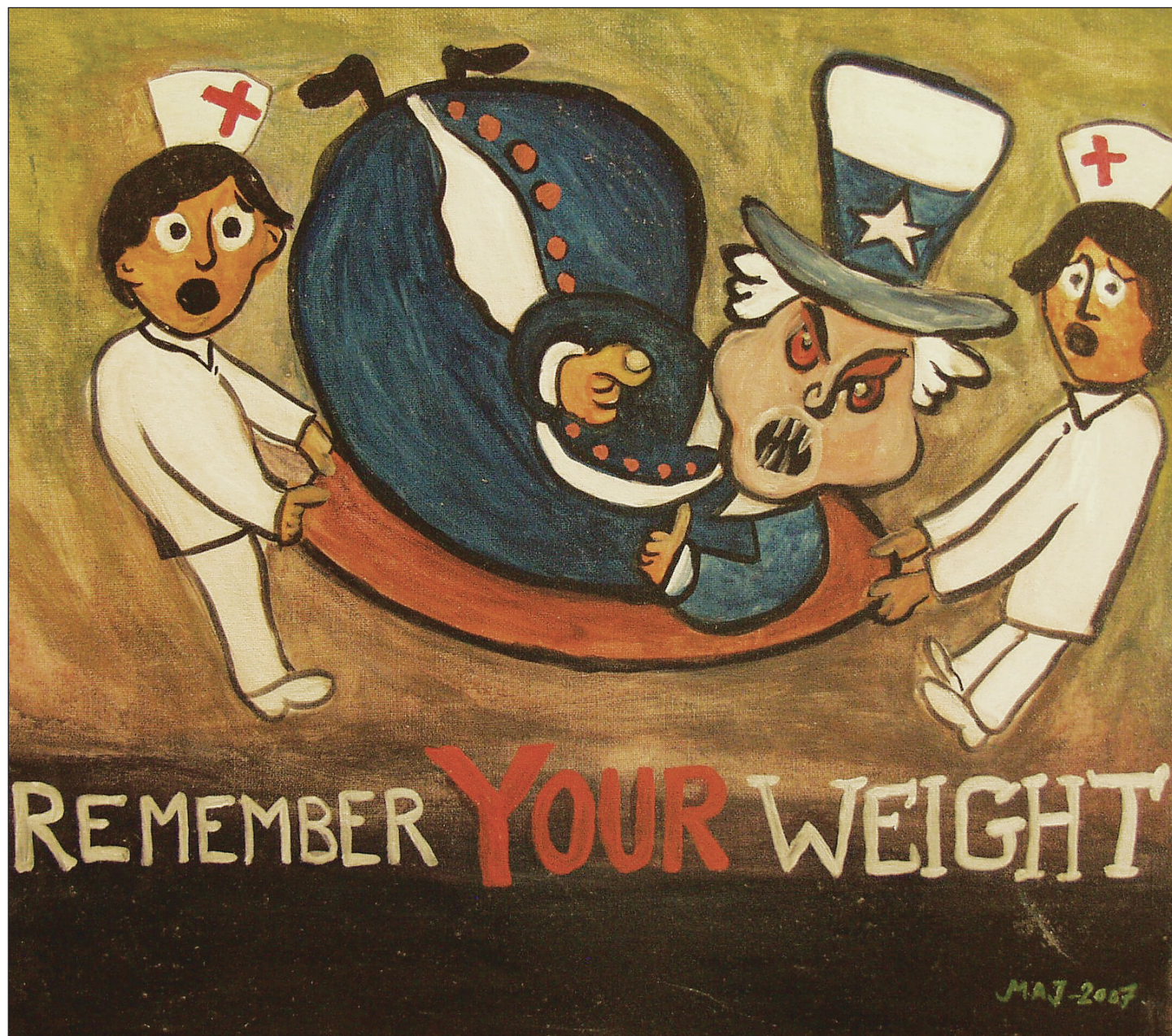
ensi kesänä Alex Grafix Galleriassa Hämeenkoskella.

Vaarini sanoi: Ei saa jäädä tuleen makaamaan. Minä: Ei kuvateoksia tuhkasta pelasteta.”

Aleks Joensuun yhteystiedot
aleksi.joensuu@
aleksijoensuu.com

Alex Grafix Galleria
Hämeenkoski
Ajomäentie 18,
16800 Hämeenkoski
Avoinna koko kesän

Alex Grafix Galleria Lahti
Mariankatu 15, 15110 Lahti
Avoinna 14.5. alkaen

Lihavuus

Ylipaino on nopeimmin yleistynyt kansanterveydellinen ongelma. Nuoruudessani 1960-luvulla lihavat ihmiset olivat harvinaisia. Luokkatovereista tai opiskelukavereista muistan tuskin ketään ylipainoista.

Ihminen väärässä miljöössä

Keväällä 1968 tein Saksassa niin raskaita töitä, että oli vaikeaa syödä tarpeeksi. Aamiaiseksi nautiskelin 5 grillimakkaraa, muutaman munan, kokonaisen leivän, ja muu ravinto kuin sumopainijalla.

Suomeen tultuani lihoin

6-7 kiloa, vaikka söin kohtuullisesti. Tarina on kuin ihmislajin kohtalo nopeutettuna.

Ihmislaji ollut olemassa 100 000 vuotta. Alun perin keräilijänä ihminen joutui jatkuvasti kulkemaan ja etsimään mitä tahansa, minkä kiinni sai ja pureskelemaan pystyi. Surkeita sapuskoita, esimerkiksi heinäsiirakat ja ruohonvarret.

Syyllyminen on väärin

Kautta historian kesto-ongelma oli nälkiintyminen. Hengissä säilymiseksi oli tärkeää syödä aina mahdollisimman paljon. Pakastimia ei ollut,

ja ravinto piti saada talteen. Omassa ruumiissa, rasvakudoksissa oli energiavarasto. Ja sen kuljetti kätevästi mukana minne ihmisressu joutuikin tarpomaan.

Maanviljelys (kulttuuri) on uusi juttu, joka sai paimentolaisihmisen pysymään paikkakunnalla, ja se turvasi säännöllisemmän ravinnon. Jos sato onnistui.

2000-luvulla ihmisten länsimainen elämänmuoto on sanalla sanoen tälle lajille mahdoton. Ravintoa on rajattomasti tarjolla, ja askareet eivät vaadi lihasvoiman käyttöä. Energiatasapaino menee vinksalleen.

Lihavuuden kirot

Lihava ihminen on mielestäni lajin biologian ja teknisen kehityksen yhteisvaikutuksen uhri. Pienikin päivittäinen ylimääräinen energia kerääntyy krooppaan. Lasillinen tuoremehua päivässä on 7,3 kiloa sokeria vuodessa. Sokeri muuttuu elimistössä rasvaksi tehokkaimmin.

Lihavuuden haittojen luettelemisen sijaan helpommalla päästään, kun todetaan, että lihavuus sairastuttaa kaikilla tavoilla. Viimeksi ilmeni, että korona-viruksen aiheuttama tulehdus on lihavilla vaikeampi. Yleisin lihavuussairaus on diabetes.

Aleksin Kuvakulma

Tällä palstalla julkaistaan Aleksi Joensuun taideaiheisia juttuja.

Sirpa Lappalainen

Aloin tehdä kuvataidetta 16-vuotiaana Imatran työväenopiston piirustuskurssilla vuonna 1974. Kuvataiteilijan ammatti hahmottui opiskellessani Imatran kuvataide-iltakoulussa vuosina 1976 – 1980. Neljän vuoden ammattiopinnot aloitin 1980 Lahden taidekoulussa, joka myöhemmin sai nimen Taideinstituutti.

Murrosikäisenä tahdoin tanssijaksi, mutta se jäi, kun ajattelin olevani liian vanha 15-vuotiaana aloittamaan tanssin opiskelun. Suuntauduin kuvataiteeseen, joka mahdollistaa tanssimaisen rytmin ilmaisen siveltimellä.

Minua kiinnostavat luonto ja sisätilat, joissa valo ja värit ovat merkittäviä. Aiheita saan jokapäiväisestä elämästä ja arjen tapahtumista.

Värejä ja valoa

Värit ja valot koskettavat minua myyttisesti. Luontokokemukset herättävät mielenkiintoni. Prosessissa vaikuttavat värit, valot ja varjot vastakohtina, ja miten ne tulevat esille eri tilanteissa.

Työskentelyssäni on monesti läsnä kaipuuni johonkin tavoittamattomaan. Tutkin maailmaa, joka ei ole näkyvä. Olen aina ollut kiinnostunut

elämän henkisestä puolesta. Asioista, jotka eivät ole näkyviä ja joille ei välttämättä löydy selitystä.

Otan valokuvia ja käytän niitä työskentelyni lähtökohdaksi alkuvaiheessa. Maalaan myös suoraan taulupohjalle tai hahmottelen hiilellä aiheen päälinjoja. Usein maalaan valkoisen maalauspuhjan päälle ensin aiheeseen liittyvän väripinnan, jolle sitten alan hahmottamaan sitä. Värit ovat minulle elämyksellisesti tärkeitä ja näin saan jo työskentelyn alkuvaiheessa paremman tuntuman työstämäni aihe maailmaan.

Pitkiä prosesseja

Hahmotan värejä sisäisestä kokemuksesta. Akryyliväreillä prosessi voi olla pitkä ja monivaiheinen. Voin muuttaa ja korjata aihetta maalaamalla valkoista päälle ja aloittaa puhtaalta pöydältä uusin ajatuksin. Joskus palaan keskeneräiseen maalaukseen vuosien jälkeen.

1980 - 1990-luvuilla maalasini öljyväreillä, mutta nykyisin enimmäkseen akryyliväreillä. Olen viehätynyt temperamaalauksesta, jota tein 2000-luvun taitteessa. Nykyisin akryylivärien helppous ja nopeus työsken-

telyssä on luontevinta. Siksi keskityn niihin.

Grafiikkaa Italiassa

Jatkoin grafiikan opintojani Lahden taideinstituutin grafiikan jatkolinjalla vuonna 1993 ja 1994. Kiinnostukseni italialaiseen kulttuuriin ja kieleen vei minut Rooman taideakatemian opintoihin 2008 – 2011. Siellä suoritin maisterin opintojen päättötyöni taidegrafiikassa.

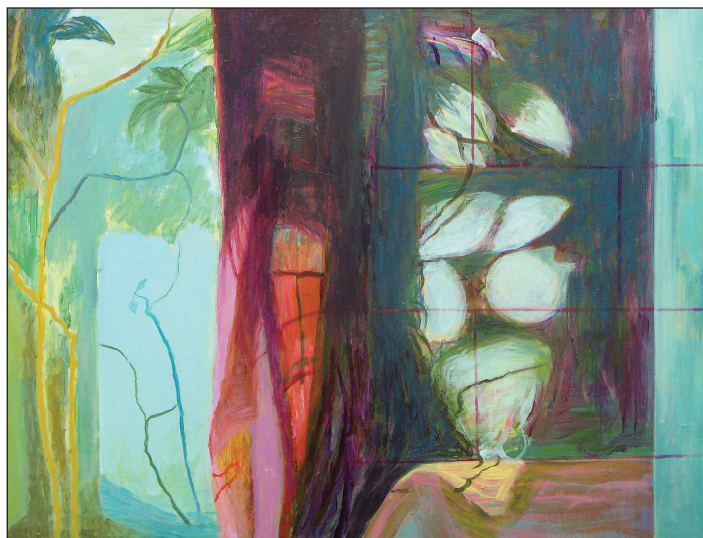
Grafiikan tekniikoista mieluisimmat ovat olleet viivasyövytys, akvatinta, pehmeäpohja, monotypia, carborundum ja foto-etsaus.

Sirpa Lappalainen.

<https://kuvataiteilijamatrikkeli.fi/taiteilija/sirpa-sinikka-lappalainen>

Video linkki, MUSTA, Sto tagliando (Leikkaan), 2011;
<http://vimeo.com/34370009>

Tärkeä paikka, akryyli 55 x 73 cm.

Silmä ja mieli lepäävät, akryyli 120 x 90 cm.

Priorisoinnissa ei ole päästy alkuunkaan

Helsingissä Terveysfoorumin aiheena syksyllä 2019 oli ylihoitaminen, yli diagnostiikka ja niihin luontevasti liittyen hoitojen ja tutkimusten priorisointi.

Tässä kopioituna yhden alustuksen teksti skreeniltä.

”Poliittiset päätökset priorisoinnin kriteereistä ja käytännöistä tulee tehdä laajan, kansalaisia ja potilasjärjestöjä osallistavan ja monialaista osaamista hyödyntävän keskustelun pohjalta.”

Miltä kuulostaa? Kuulostaa älykkäältä ja loppuun saakka mietityltä ehdotukselta. Siis täyttä pötyhöpöä!

Prorisoinnin kaaos

Keväällä 2020 koronan lähtiessä vyörymään prorisointi osoittautui olevan täyttä kaaosta. DNR-päätöksiä noudatettiin, ja kun ihmisiä kuoli, rupesi muuan juristiprofessori puhumaan rikostutkimuksista.

Jos hoitopäätöksiä joutu-

taan tekemään rikostuomion pelko mielessä, priorisoinnista ei takuulla tule mitään. Jatketaan vaan ”kaikille kaikkea mahdollista”- linjalla, vaikka tiedetään, että se on mahdoton.

Ei edes suojavarusteiden hankkimisessa ja jakamisessa kyetty priorisoimaan. Ja se on sentään hyvin yksinkertaista.

Laaja keskustelu

Mitä se tarkoittaa? Miten laaja keskustelu tuottaa konkreettisia tuloksia?

Kansalaisia osallistava

Mitä se tarkoittaa? Miten kansalaiset osallistuvat niin, että syntyy tuloksia?

Potilasjärjestöjen osallistaminen

Potilasjärjestöt ovat olemassa vastustakseen yleistä etua. Ne ovat oman edustusryhmänsä edunvalvojia eivätkä luovu mistään.

Sairaalassa on toimintoja, joissa priorisointi on yksinkertaista, koska lukemattomia vaihtoehtoja ei ole. Jotkut ratkaisut ovat myös varmatoimisia, siis vapaita teknisistä häiriöistä.

Monialainen osaaminen

Kuka sen hallitseva asiantuntija on? Koronakeskusteluissakin alan parhaat asiantuntijat esittivät ristiriitaisia näkemyksiä, suorastaan vastakkaisia, osaamisensa pe-

rusteella.

Valistunut itsevalti

Näin mutkikasta asiakokonaaisuutta voi hallita ja siinä järjellisiä päätöksiä tehdä vain valistunut itsevalti.

Paljon on sisältöä yhdessä kuvassa

Synaptorin päätoimittaja, erikoislääkäri Jyrki Joensuu on varustautunut PÄTEVÄLLÄ hengityssuojaimella.

Alex Grafex Gallerian, AGG, ikkuna Vuorikadulta katsottuna. Varsinaisesti AGG:ssa on jatkuva, vaihtuva taidenäyttely Kuvataiteilija Aleksi Joensuun teoksia on myynnissä. AGG:ssa on Synaptorin toimitus. AGG on kirjakauppa, kestopöytä on Janne Valkeeniemi AGG:ssa on pikkuinen kirja-antikvariaatti.

Ajankohtaista! 4.-6.5.2020 klo 12-16 AGG:ssa Janne Valkeeniemi-kirjoja vielä karanteenihintaan 10 euroa/kirja.

Netissä Janne Valkeeniemen myynti jatkuu 35 euroa toimituskuluineen. AGG:ssa kävijät saavat Synaptorin painetut

numerot 1/2019 -6/2019. Valkeeniemen arkistot avautuvat, pakinakokoelma naurutakuulla, 5 euroa. Sama kirja netissä, 20 euroa.

Alex Grafex Galleria avautuu säännöllisesti 14.5. Ei ole järjen häivää avata koulut ja pitää pienet galleriat kiinni.

Juhlahetki - vaaran paikka

Uuden vuoden ilotulitteista varoitetaan silmävammojen riskin vuoksi. Mutta maailmassa sattuu vuosittain satoja kohtalokkaita silmätapaturmia muinakin juhla-aikoina. Kuohuviinipullo on potentiaalinen silmän tuhoaja.

Taitava pullon aukaisija saa pullosta korkin pois tyylikäästi – jos neste on kylmää. Mutta useimmat ihmiset eivät harjoittele kuohuviinipullon avaamista joka päivä.

Lämpöinen laukeaa!

Aina kuohuviiniä ei ole säilytetty riittävän viileässä,

ja pahimmassa tapauksessa pulloa on heiluteltu ennen aukaisemista. Silloin korkki lentää räjähtämällä heti, kun sidoslangat on irrotettu. Ja pullon sisältö pursuaa nimensä mukaisesti kuohuna perässä.

On myös mahdollista, että ennen kuohuviiniä porukassa on otettu drinkkejä, ja arvostelukyvyn kadotessa tahallaan poksautetaan kuohuviinin vaahtoinen sisältö toisten päälle. Korkki sieltä ensimmäiseksi singahtaa.

Suunta pois ihmisistä

Jos korkkiammuksen lento-

reitille sattuu silmä, se voi revetä peruuttamattomasti. Juhlahetki saa ikävän käänteen.

Vaaran välttämiseksi pulloa ei avaamisen missään vaiheessa pidä suunnata ihmisiin. Korkin rautalangan kanssa näprätessä suunta voi unohtua, ja laakin saa vaikka omaan naamaan. Korkin nopeus on joskus hyvin suuri. Vuosia sitten kuohuviinipulloa avatessani korkki lensi kattoon niin, että sinne jäi pysyvä jälki. Kimmokkeen saatuaan korkki poukkoili sinne tänne. Olipa hauskaa, kun mikään ei mennyt rikki.

Tekninen ratkaisu

Tapaturmien ehkäisyssä periaate on aina teknisen ratkaisun löytäminen. Kuohuviinipullon varmatoiminen avauslaite on olemassa. Se auttaa myös silloin, kun korkki on jumissa eikä lähde kiltisti aukeamaan.

Vekotin on tukeva ja helppo käyttää. Sen leukakappaleet vain laitetaan korkin ympärille, ja kahvaa kääntämällä nousee korkki. Voimaa ei tarvita. Kuuluu vain sivistynyt poks, ja juomaa voi kaataa laseihin. Korkki otetaan laitteesta pois.

KARANTEENI TAI EI

– ANTTI KAUTTO TARJOAA LUKUELÄMYKSIÄ JATKUVASTI

Satuja aikuisille - Pieniä tarinoita kiireisille, 1. painos kesäkuu 2019

Sadunomaiset tarinat kuvaavat todellisuutta runollisin keinoin. Teksti on paikoin huvittoman hauskaa, sanataidetta lähellä teekkarihuumoria. Absurdeihin aiheisiin kätkeytyy syvällistä pohdiskelua. Visuaalinen ajattelu puhkeaa kukkaan.

Sukellus todellisuuteen, 2. painos lokakuu 2019

Pähkinäkuori on kirjan johdanto-osa, joka antaa kuvan sisällöstä. Teoksessa tarkastellaan todellisuutta, jonka sisäänrakentuvassa arkitodellisuudessa ihminen elää päivittäistä elämäänsä. Pääroolissa ovat satunnaiset esimerkit sattumanvaraisessa järjestyksessä. Ne johdattavat miettimään, miksi ihmiskunta on kyvytön suuntautumaan kestäväan kehitykseen, vaikka lähtökohtana on paratiisi ja kasvualueena harvinaisen kaunis maapallo.

Hampus Kossunen Consulting, huhtikuu 2020

Katkelmia konsultti Hampus Kossusen elämästä. Kossusen ajatellaan syntyneen 1960-luvun Suomessa. Kossunen on toiminnan mies, joka voi neuvoa ja luennoida mistä aiheesta hyvänsä. Hänen ideansa ovat arkisia. Hänellä ei ole ennakkopaineita. Häneltä ei odoteta mitään eikä hänen toimintaansa ohjaa tarve menestyä. Hänen elämänsä tarkoituksena on oman elämänsä eläminen, ja välttämättömänä tarpeenaan oman eläntönsä hankkiminen. Hänen ajatuksillaan on syvyyttä ja elämällään merkitystä.

Kirjatilaukset

Googleta Antti Vernerin Kautto. Valitse kirja ja toimittaja. Tee tilaus.

Antti Kautto on sosionomi, jonka näkemykset perustuvat pitkäaikaiseen työhön suomalaisessa sosiaaliturvassa. Työkennellyt koulukodissa, mielisairaalaissa ja liikelämässä Tukholmassa ja Hampurissa. Huumorin vahvaa asemaa teoksissaan hän pehmentää profiilikuvallaan.

Aleksis Joensuu öljyvärimaalaus 2009. Teos on lähes 3 metriä leveä. Se katosi Päijät-Hämeen keskussairaalasta remontin yhteydessä. Tämä kuva jäi. Surkea mies kuihtuvien lehtien keskellä voisi olla Gordon, ja eläväinen nainen Rosemary.

Orwell, mies tuonenkielojen keskellä

”On elettävä sellainen elämä, josta syntyy kirjailija”. Kirjailijaksi pätevöitymisen ohje sopii Georg Orwelliin (1903-1950). Kelpo kirjailijan elämä on muuta kuin kirjallisuuden opiskelua.

Eläköön tuonenkielo on Orwellin vähän tunnettu teos vuodelta 1936. SKS:n kustantamassa Satiiri Suomessa kirjassa se mainittiin ohimennen, ja kirjan löysin antikvariaatista.

Katoilevat Orwellit

Orwell tuli ajankohtaiseksi myös etsiessäni antikvariaatista toista kirjaa, Katalonia, Katalonia. Kirjan annoin matkalukemiseksi vaimolle, jonka kassi varustettiin rautatieasemalla. ”Alku oli hyvä”, joten täytyy se loppukin

hankkia.

16-vuotiaana Ruotsissa kahlasin läpi 1984:n, jonka kunnolla lukemiseksi olin liian nuori. Myöhemmin siihen paneuduin kunnolla. Olisipa Orwell elänyt 100-vuotiaaksi! Olisi nähnyt visioidensa toteutuvan sekä yhteiskunnassa että televisio-ohjelmissa. Big Brother on peräisin 1984:stä.

Orwellin esseekokoelmasta luin Why I write. Siitä jäi mieleen ”There is always a lie I want to expose”, on aina jokin valhe, jonka haluan paljastaa. Sen hän totisesti teki! Lainasin kirjan jollekulle, ja sille tielle se jäi.

Animal Farm, Eläinten vallankumous on kaikkien aikojen raadollisin kuvaus totalitäärisen yhteiskunnan kammottavuudesta, joka saa-

tiin aikaan muka hyvässä tarkoituksessa. Suomen politiikasta on huokaistava, että Eläinten vallankumous on ajankohtaista, täyttä tavaraa.

Orwell kuoli tuberkuloosiin vuonna 1950, kohta pääteoksen 1984 ilmestymisen jälkeen. Menestys jäi juhlimatta.

Tuonenkielo

Tuonenkielo on huonekasvi, jota kirjan päähenkilö Gordon piti porvarillisen elämänmuodon symbolina. Gordon julisti sodan rahan vallalle, ja taisteli välttämällä taloudellista menestystä ja kunnollista uraa.

Koska 1930-luvun Englannissa sosiaaliturva oli mitätöntä, Gordon ajautui maksimaaliseen köyhyy-

teen. Orwell oli rahapulaan tutustunut nuorena, ja tunsikin vaikutukset konkreettisesti.

Kun ilman rahaa ei tule toimeen, ja tienäämistä välttää, syntyy sellainen ristiriita perusasioissa, että kurjaksi menee kaikki. Teos on myös masennuksen kliininen kuvaus.

Eläköön tuonenkielo on taitavasti kirjoitettua, sujuvaa kieltä, ja huumori pilkahtelee. Jankkaamista esiintyy, mutta ei se haittaa. Onnellisen lopun voi hyväksyä muuten kuin deus ex machina-temppuna. Päähenkilöllä ei ollut vaihtoehtoja.

Lukiessa käväisi mielessä moni nuori aikuispotilaani, jonka suhde elämäänsä oli samantapainen kuin Gordonilla.